

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Barbara Skoczowska

Ławnik SN Mariusz Wilczyński

Protokolant starszy sekretarz sądowy Renata Szczegot

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej
przy udziale sędziego Sądu Okręgowego w S. G. K. - Rzecznika Dyscyplinarnego
Ministra Sprawiedliwości oraz Piotra Prusinowskiego Prezesa Izby Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego – obrońcy X.Y. – sędziego Sądu
Okręgowego w K.

na rozprawie w dniu 22 lutego 2024 r.

w sprawie dyscyplinarnej

X.Y. - sędziego Sądu Okręgowego w K., obwinionej o to, że: w dniu 27 stycznia 2022 r. w K., jako funkcjonariusz publiczny, sędzia przewodnicząca składu orzekającego w sprawie o sygnaturze akt [...] ([...]) Sądu Okręgowego w K., przekraczając swoje uprawnienia, wbrew treści art. 42a 1 i 2 ustawy z 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U z 2023 r. poz. 217) - dalej powoływana jako u.s.p., w wydanym postanowieniu o uchyleniu postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 28 października 2021 r. sygn. akt [...] dokonała oceny zgodności z prawem powołania sędziego referenta tej sprawy sędziego Sądu Okręgowego w K. X.Y.1, zakwestionowała skuteczność powołania i istnienie stosunku służbowego tej sędzi, jako sędziego Sądu Okręgowego w K., po czym zakwestionowała umocowanie konstytucyjnego organu Rzeczypospolitej Polskiej - Krajowej Rady Sądownictwa, a w dalszej kolejności podważyła konstytucyjną prerogatywę Prezydenta RP powoływania sędziów, co w rezultacie, stanowiąc uchybienie godności urzędu, naruszało przepis art. 82 § 1 u.s.p., określający

obowiązek postępowania zgodnie ze ślubowaniem sędziowskim, w tym w szczególności obowiązek stania na straży prawa, a tym samym stanowiło działanie na szkodę interesu publicznego w postaci prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości

- to jest przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 § 1 pkt 3 i 5 u.s.p.

postanowił:

na podstawie art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. postępowanie dyscyplinarne wobec X.Y. sędziego Sądu Okręgowego w K. odnośnie zarzucanego jej czynu umarza, a kosztami postępowania dyscyplinarnego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

SSA P. R. - Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych, we wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej z dnia 17 sierpnia 2023 r., sygn. akt [...], zarzucił obwinionej X.Y. - sędziemu Sądu Okręgowego w K., to że w dniu 27 stycznia 2022 r. w K., jako funkcjonariusz publiczny, sędzia przewodnicząca składu orzekającego w sprawie o sygnaturze akt [...] ([...]) Sądu Okręgowego w K., przekraczając swoje uprawnienia, wbrew treści art. 42a § 1 i § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych – dalej powoływana jako u.s.p., w wydanym postanowieniu o uchyleniu postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 28 października 2021 r. sygn. akt [...] dokonała oceny zgodności z prawem powołania sędziego referenta tej sprawy sędziego Sądu Okręgowego w K. X.Y.1, zakwestionowała skuteczność powołania i istnienie stosunku służbowego tej sędzi, jako sędziego Sądu Okręgowego w K., po czym zakwestionowała umocowanie konstytucyjnego organu Rzeczypospolitej Polskiej - Krajowej Rady Sądownictwa, a w dalszej kolejności podważyła konstytucyjną prerogatywę Prezydenta RP powoływania sędziów, co w rezultacie, stanowiąc uchybienie godności urzędu, naruszało przepis art. 82 § 1 u.s.p., określający obowiązek postępowania zgodnie ze ślubowaniem sędziowskim, w tym w szczególności obowiązek stania na straży prawa, a tym samym stanowiło

działanie na szkodę interesu publicznego w postaci prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, to jest przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 § 1 pkt 3 i pkt 5 u.s.p. (k. 33 – 37)

Na rozprawie w dniu 22 lutego 2024 r., przed otwarciem przewodu dyscyplinarnego (sądowy przewód dyscyplinarny rozpoczyna się od zwięzłego przedstawienia przez rzecznika dyscyplinarnego zarzutów z wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej, a jeżeli w rozprawie nie bierze udziału rzecznik dyscyplinarny, to przewodniczący dokonuje zwięzłego przedstawienia zarzutów z wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej – por. art. 385 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p.), G. K. - sędzia Sądu Okręgowego w S. powołany przez Ministra Sprawiedliwości postanowieniem z dnia 29 stycznia 2024 r., sygn. [...], na Rzecznika Dyscyplinarnego Ministra Sprawiedliwości do prowadzenia sprawy dyscyplinarnej o sygn. akt [...] (odpis postanowienia Ministra Sprawiedliwości k. 50 - 52), oświadczył, że cofa wniosek Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych z dnia 17 sierpnia 2023 r., sygn. akt [...], o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej, w którym zarzucono X.Y. - sędziemu Sądu Okręgowego w K., popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 § 1 pkt 3 i pkt 5 u.s.p. i w związku z tym wnosi o umorzenie postępowania dyscyplinarnego (k. 66v). Złożył również pismo procesowe z dnia 22 lutego 2024 r. w którym zawarł swoje oświadczenie o cofnięciu wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych z dnia 17 sierpnia 2023 r., sygn. akt [...], o rozpoznanie tej sprawy dyscyplinarnej i przedstawił motywy swojej decyzji (por. k. 62 - 65). Zgodnie z art. 112b § 1 u.s.p. powołanie Rzecznika Dyscyplinarnego Ministra Sprawiedliwości do prowadzenia określonej sprawy dyscyplinarnej wyłącza innego rzecznika (w niniejszej sprawie Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych) od podejmowania czynności w tej sprawie. Rzecznik Dyscyplinarny Ministra Sprawiedliwości w granicach zakresu swojego powołania może też wstąpić do toczącego się postępowania, na każdym z jego etapów, czyli na etapie: 1) podjętych czynności wyjaśniających, lub 2) czynności po podjęciu decyzji o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego, lub 3) na etapie postępowania przed sądem dyscyplinarnym, tzn. już po wniesieniu do sądu dyscyplinarnego wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej. Piotr Prusinowski – Prezes Izby

Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego – obrońca obwinionej X.Y. – sędziego Sądu Okręgowego w K., wniósł o umorzenie postępowania dyscyplinarnego, a to wobec cofnięcia wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

W sprawach dyscyplinarnych sędziów sądów powszechnych, postępowanie dyscyplinarne przed sądem dyscyplinarnym jest postępowaniem skargowym, gdyż uruchamia je skuteczne złożenie przez Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych (lub Zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych bądź zastępców rzecznika dyscyplinarnego działających przy sądach apelacyjnych i sądach okręgowych), lub Rzecznika Dyscyplinarnego Ministra Sprawiedliwości, wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej, który jest skargą zasadniczą inicjującą to postępowanie przed sądem. Wniosek o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej wyznacza ramy orzekania przez sąd dyscyplinarny co do konkretnego czynu (czynów) objętego tym postępowaniem. Wszczęcie postępowania przez sąd dyscyplinarny bez wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej jest niedopuszczalne, zaś w razie wszczęcia podlega ono umorzeniu na podstawie art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. Ustawą z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, zmieniono treść art. 14 § 2 k.p.k., który to przepis ma, z mocy art. 128 u.s.p., zastosowanie w postępowaniu dyscyplinarnym sędziów. Otóż według tego unormowania oskarżyciel publiczny może cofnąć akt oskarżenia do czasu rozpoczęcia przewodu sądowego na pierwszej rozprawie głównej. W toku przewodu sądowego przed sądem pierwszej instancji cofnięcie aktu oskarżenia jest dopuszczalne jedynie za zgodą oskarżonego. Ponowne wniesienie aktu oskarżenia przeciwko tej samej osobie o ten sam czyn jest niedopuszczalne. Cofnięcie aktu oskarżenia oznacza brak skargi uprawnionego oskarżyciela, co powoduje wystąpienie przeszkody procesowej, o jakiej mowa w art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k., i w konsekwencji umorzenie postępowania. W realiach niniejszej sprawy, G. K. – sędzia Sądu Okręgowego w S. powołany przez Ministra Sprawiedliwości na Rzecznika Dyscyplinarnego Ministra Sprawiedliwości do prowadzenia tej właśnie sprawy dyscyplinarnej, skutecznie cofnął wniosek Zastępcy Rzecznika

Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych z dnia 17 sierpnia 2023 r., sygn. akt [...], o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej, w którym zarzucono X.Y. - sędziemu Sądu Okręgowego w K., popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 § 1 pkt 3 i pkt 5 u.s.p. W tym stanie rzeczy, z mocy art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p., należało umorzyć postępowanie dyscyplinarne przeciwko obwinionej X.Y. - sędziemu Sądu Okręgowego w K., które zostało zainicjowane wyżej wymienionym wnioskiem.

Niezależnie od powyższego należy stwierdzić, iż błędna była decyzja Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych, co do skierowania do Sądu Najwyższego wniosku z dnia 17 sierpnia 2023 r., sygn. akt [...], o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej, w którym zarzucono obwinionej X.Y. - sędziemu Sądu Okręgowego w K., popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 § 1 pkt 3 i pkt 5 u.s.p.

Należy przypomnieć, że w dniu 9 czerwca 2022 r. została uchwalona ustawa o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw, zam. Dz.U. z dnia 14 czerwca 2022 r., poz. 1259, która weszła w życie w dniu 15 lipca 2022 r. Powyższą ustawą znowelizowano także u.s.p. Między innymi do art. 107 u.s.p. dodano paragraf trzeci ustanawiając tym samym kontratyp dyscyplinarny, czyli ujęte w nim okoliczności wyłączające bezprawność dyscyplinarną. W literaturze wskazuje się, że przewinieniem dyscyplinarnym jest wyłącznie: a) czyn, b) dyscyplinarnie bezprawny, czyli w przypadku sędziów naruszający obowiązki służbowe wynikające z przepisów różnej rangi, bądź godzący w godność urzędu sędziego, c) wpływający ujemnie, w stopniu większym niż znikomy na dobra chronione przepisem art. 107 u.s.p., d) zawiniony (por. np. W. Kozielewicz, Odpowiedzialność dyscyplinarna sędziów, prokuratorów, adwokatów, radców prawnych i notariuszy, Warszawa 2023, s. 53 – 61).

Zgodnie z wolą ustawodawcy, od dnia 15 lipca 2022 r., nie stanowi zatem przewinienia dyscyplinarnego:

1) okoliczność, że orzeczenie sądowe wydane z udziałem danego sędziego obarczone jest błędem w zakresie wykładni i stosowania przepisów prawa krajowego lub prawa Unii Europejskiej lub w zakresie ustalenia stanu faktycznego lub oceny dowodów;

2) wystąpienie do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z wnioskiem o rozpatrzenie pytania prejudycjalnego, o którym mowa w art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;

3) badanie spełniania wymogów niezawisłości i bezstronności w przypadku, o którym mowa w art. 42a § 3 lub art. 23a § 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych lub art. 5a § 1 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych lub badanie spełniania wymogów niezależności lub niezawisłości w przypadku, o którym mowa w art. 26 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, lub badanie spełniania wymogów niezawisłości i bezstronności w przypadku, o którym mowa w art. 29 § 5 u.s.p.

To ustawowe rozwiązanie wpisuje się w wieloletnią, ugruntowaną linię orzecniczą Sądu Najwyższego, że w sprawowaniu urzędu sędziego, które ze swojej istoty polega na wykładni prawa i stosowaniu prawa, podczas rozstrzygania spraw zawisłych przed sądami, mogą zdarzyć się błędy, dotyczące np. wadliwej oceny dowodów, błędów w ustalaniu stanu faktycznego, błędów w wykładni przepisów prawa. Podkreślano, że sędzia, który przy wydawaniu orzeczenia byłby skrupowany zagrożeniem odpowiedzialnością dyscyplinarną w razie popełnienia błędu nie mógłby być niezawisły. W wyroku z dnia 7 maja 2008 r., sygn. akt SNO 45/45, Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny, wskazał, iż za błędy w niezawisłym orzekaniu sędziego może być tylko wyjątkowo pociągnięty do odpowiedzialności dyscyplinarnej, a mianowicie wówczas gdyby miało miejsce tzw. kwalifikowane bezprawie sądowe, czyli zamierzone umyślne, oczywiste i rażące pogwałcenie przepisów prawa, widoczne od razu dla każdego i bez wnikania w szczegóły sprawy oraz bez potrzeby analizowania stanu faktycznego i prawnego, a ponadto pod warunkiem, że usunięcie kwalifikowanych wad orzeczenia nie było możliwe przez zastosowanie prawem przewidzianych procedur umożliwiających instancyjną kontrolę i zweryfikowanie błędnego orzeczenia sądowego. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 6 kwietnia 2023 r., sygn. akt I ZSK 43/22, podkreślił, że nie do przyjęcia jest, ze względu na sens panującego w Polsce porządku konstytucyjnego demokratycznego państwa prawnego, aby sędzia wypełniający swoje obowiązki orzecznicze i korzystający, w związku z tym z wynikającego z zasady sędziowskiej niezawisłości, uprawnienia dokonywania samodzielnie, według

swego sumienia, wykładni prawa (interpretacji) podczas wykonywania czynności orzeczniczych w obszarze sprawowania wymiaru sprawiedliwości, był za takie orzecznicze czynności represjonowany na płaszczyźnie prawa karnego lub prawa dyscyplinarnego. Nie budzące jakichkolwiek wątpliwości naruszenia w obszarze wykładni przepisów prawa (określane jako naruszenie przepisów prawa materialnego lub prawa procesowego przez błędną wykładnię), powinny być usuwane w trybie kontroli instancyjnej, poprzez zaskarżenie takiego orzeczenia zwykłym lub nadzwyczajnym środkiem odwoławczym, z konsekwencjami w postaci zmiany lub uchylenia zaskarżonego orzeczenia, jak też z ewentualnym zastosowaniem przez sąd odwoławczy instytucji wytknięcia uchybienia, o jakiej mowa w art. 40 u.s.p. Także w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 15 lipca 2021 r. (sprawa C-791/19), przyjęto, że wyłączenie gwarancji wynikających z zasady niezawisłości sędziowskiej dotyczy „poważnych i całkowicie niewybaczalnych zachowań ze strony sędziów, polegających na przykład na celowym i wynikającym ze złej wiary lub z wyjątkowo poważnych i rażących zaniedbań pogwałceniu przepisów prawa krajowego i prawa Unii, których przestrzeganie mają zapewnić, lub na arbitralnym szafowaniu wyroków lub odmowie wymiaru sprawiedliwości, podczas gdy jako depozytariusze funkcji orzeczniczych mają za zadanie orzekać w sporach poddawanych im pod rozstrzygnięcie przez jednostki” (por. pkt 137 tego wyroku).

Nadto Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (wielka izba) w wyroku z dnia 5 czerwca 2023 r. – Komisja Europejska /Rzeczpospolita Polska (sprawa C – 204/21), między innymi orzekł, że przyjmując i utrzymując w mocy art. **107 § 1** pkt 2 i **pkt 3 u.s.p.**, pozwalające na zakwalifikowanie jako przewinienie dyscyplinarne badania spełnienia wymogów Unii Europejskiej dotyczących niezawisłego i bezstronnego sądu ustanowionego uprzednio na mocy ustawy Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom, które na niej ciążyą na mocy art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE w związku z art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, jak również na mocy art. 267 TFUE.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, należy wskazać, że ocena prawna zachowania obwinionej X.Y. – sędziego Sadu Okręgowego w K., ujętego w zarzucie z wniosku o rozpoznanie sprawy

dyscyplinarnej z dnia 17 sierpnia 2023 r., dokonana, już w dniu złożenia wniosku, z perspektywy rozwiązań wprowadzonych do u.s.p. ustawą z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw, i przy uwzględnieniu art. 4 § 1 k.k. w zw. z art. 128 u.s.p., powinna uzmysłwić, że zarzucany czyn, nie stanowi przewinienia dyscyplinarnego, a to z uwagi na treść wskazanego wyżej kontratypu dyscyplinarnego. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych kierujący wniosek o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej, przewinienia dyscyplinarnego upatrywał przewinienia dyscyplinarnego w czynności orzeczniczej polegającej na wydaniu postanowienia uchylającego orzeczenie sądu, z powodu zakwestionowania prawidłowości obsady sądu. Zdaniem Rzecznika, obwiniona X.Y. – sędzia Sądu Okręgowego w K., podjęła działania kwestionujące skuteczność powołania i istnienia stosunku służbowego sędziego oraz umocowanie konstytucyjnego organu Rzeczypospolitej Polskiej – Krajowej Rady Sądownictwa, a w dalszej kolejności podważyła konstytucyjną prerogatywę Prezydenta RP powoływania sędziów (art. 107 § 1 pkt 3 u.s.p.) oraz uchybiła godności urzędu sędziego (art. 107 § 1 pkt 5 u.s.p.), gdyż rozpoznając w dniu 27 stycznia 2022 r. sprawę sądową o sygn. akt [...], zasiadając jednoosobowo w składzie Sądu Okręgowego w K., uznała, że orzeczenie będące przedmiotem postępowania, tj. dotyczące zabezpieczenia roszczenia w sprawie o sygn. akt [...], zostało wydane w składzie sędziego, który został nieprawidłowo powołany na urząd sędziego sądu powszechnego, co w konsekwencji spowodowało z tego powodu jego uchylenie. Tymczasem, w realiach sprawy brak było podstaw do ścigania dyscyplinarnego X.Y. - sędziego Sądu Okręgowego w K., za wydane przez nią orzeczenie. Należy przypomnieć, że czynności orzecznicze nie mogą - co do zasady - skutkować negatywnymi konsekwencjami w postaci sankcji dyscyplinarnych. Konstytucja RP stanowi, że sędziowie w sprawowaniu swojego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji RP oraz ustawom (por. art. 178 ust. 1 Konstytucji RP). Zasada niezawisłości sędziów, między innymi oznacza dokonywanie przez sędziego samodzielnie wykładni prawa (interpretacji) podczas wykonywania czynności orzeczniczych w obszarze sprawowania wymiaru sprawiedliwości. Podkreśla się, że wyłączność kompetencji władzy sądowniczej w zakresie sprawowania wymiaru sprawiedliwości wynika z założenia, iż tylko sąd

dysponuje niezbędnym „luzem decyzyjnym,” a do istoty sprawowania wymiaru sprawiedliwości należy orzekanie oparte na swobodnej (co nie znaczy oczywiście arbitralnej) ocenie w zakresie ustaleń określonych faktów i ich kwalifikacji prawnej. Niezawisłość i bezstronność są nieodzownymi gwarancjami sprawiedliwego rozstrzygania o prawach i obowiązkach podmiotów na podstawie swobodnych ocen sędziowskich (por. np. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 marca 2003 r., sygn. akt K 7/01, OTK – A 2003, nr 3, poz. 19).

Skoro więc obwiniona X.Y. – sędzia Sądu Okręgowego K., działając w granicach przyznanej Konstytucją RP sędziowskiej niezawisłości, sprawując wymiar sprawiedliwości, w ramach wykonywanych czynności orzeczniczych w sprawie o sygn. akt [...] Sądu Okręgowego w K., podjęła decyzję procesową, którą uzasadniła, to poprzez to, iż działała w granicach sędziowskiej niezawisłości, nie przekroczyła swoich uprawnień („sprawiedliwość wymierzać zgodnie z przepisami prawa, bezstronnie według mego sumienia” – art. 66 § 1 u.s.p.), nie wyczerpała, ani znamion umyślnego czynu zabronionego z art. 231 § 1 k.k., ani znamion przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 § 1 pkt 5 u.s.p. (uchybiecie godności urzędu sędziego). Należy wskazać, że w mającej moc zasady prawnej uchwale Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego z dnia 19 września 2023 r., sygn. akt II ZZP 2/22, uchwalono, że: I. a) Błąd w zakresie wykładni i stosowania przepisów prawa krajowego lub prawa Unii Europejskiej lub w zakresie ustalenia stanu faktycznego czy też oceny dowodów, jeżeli nie stanowi rażącej i oczywistej obrazy przepisów prawa, jako zachowanie mieszczące się w istocie sprawowania wymiaru sprawiedliwości (zwłaszcza w modelu dwuinstancyjnego postępowania uzupełnionego o instytucje nadzwyczajnych środków zaskarżenia) i przez to legalne, nie może być podstawą do pociągnięcia członka składu orzekającego do odpowiedzialności dyscyplinarnej i karnej (arg. ex. art. 107 § 1 pkt 1-3 u.s.p.).

b) Jeżeli zachowanie sędziego, które odpowiada znamionom typu deliktu dyscyplinarnego określonego w art. 107 § 1 u.s.p., dotyczy błędu w zakresie wykładni i stosowania przepisów prawa krajowego lub prawa Unii Europejskiej lub w zakresie ustalenia stanu faktycznego czy też oceny dowodów, to nie stanowi ono przewinienia dyscyplinarnego (art. 107 § 3 pkt 1 u.s.p., art. 76 § 6 pkt 1 uSN, art. 37 § 4 pkt 1 u.s.w.) i nie może jednocześnie stanowić przestępstwa.

c) Brak odpowiedzialności dyscyplinarnej, jak i będący tego konsekwencją brak ewentualnej odpowiedzialności karnej, o jakich mowa w pkt. I lit. a i lit. b, nie obejmuje sytuacji wyjątkowych, w których w ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości:

- dochodzi do popełnienia przez sędziego w trakcie orzekania tzw. zbrodni sądowej, czyli czynu sprowadzającego się do umyślnego, w formie zamiaru bezpośredniego, zachowania polegającego na wymierzeniu przez niego (sąd z nim w składzie) kary w postępowaniu prowadzonym z naruszeniem fundamentalnych, powszechnie uznanych zasad normujących postępowanie karne, jak również kardynalnych zasad określających podstawy pociągnięcia człowieka do odpowiedzialności karnej;
- sędzia dopuścił się innego przestępstwa (np. przekupstwo, sfalszowanie dokumentu, zmuszenie do określonego zachowania);
- sędzia podejmuje w złej wierze działania, dla których sprawowanie wymiaru sprawiedliwości ma stanowić jedynie pozorne uzasadnienie;
- sędzia w sposób arbitralny i pozbawiony jakichkolwiek podstaw faktycznych i prawnych odmawia udziału w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości.

Kierując się przedstawionymi motywami Sąd Najwyższy rozstrzygnął jak w postanowieniu.

[M. T.]

[ał]